

v evropské politice (9.7. – 15. 7. 2018)

Událost týdne:

12. července skončil dvoudenní summit Severoatlantické aliance (NATO) v Bruselu, během nějž americký prezident Donald Trump opět apeloval na členské země, aby zvýšily výdaje na obranu na požadované 2 % HDP, a to již od ledna příštího roku. Do budoucna si Trump přeje, aby se výdaje na obranu vyšplhaly až na 4 % HDP. Trump během jednání ujistil spojence o silném závazku USA vůči NATO. Podle německé kancléřky Angely Merkelové se jednalo o zásadní summit a Německo musí v oblasti obrany dělat více. Francouzský prezident Emmanuel Macron potvrdil závazek Francie na zvýšení obranných výdajů na 2 % do roku 2024. Podle českého ministra obrany Lubomíra Metnara je vyloučeno, aby ČR zvýšila skokově výdaje na obranu.

9. července rezignovali na své funkce britský ministr pro brexit David Davis a ministr zahraničí Boris Johnson. Důvodem je jejich nesouhlas s podmínkami brexitu, které prosazuje britská premiérka Theresa Mayová. Ta chce dle svých odpůrců udržet s Unii příliš těsný vztah i po odchodu Británie z EU. Johnsonovým nástupcem zvolila Mayová ministra zdravotnictví Jeremyho Huntta. Pohrozila však, že pokud EU nebude vstřícnější vůči britským požadavkům, nemusí k uzavření dohody vůbec dojít.

10. července oznámila nemocnice v Salisbury, že Brit, který byl společně se svou přítelkyní otráven v předešlém týdnu nervově paralytickou látkou novičok v jihozápadní Anglii, nabyl vědomí. Jeho partnerka naopak o několik dní dříve v důsledku otravy zemřela. Britští vyšetřovatelé zatím neví, kdo je za otravu zodpovědný. Agentura Reuters informovala, že podle policie byla zdrojem novičoku malá lahvička, která byla nalezena v domě jedné z obětí. Není však jasné, jak se lahvička do domu dostala. Policie nemůže vyloučit, že byly látkou zasaženy i další doličné předměty, kterých do té doby zajistila přes 400.

12. července zveřejnila britská vláda svůj plán na odchod Velké Británie z EU, z něhož vyplývá, že Británie chce s Unii udržet i nadále úzké vztahy. Zachován by měl být volný pohyb zboží, vzdělaných lidí, dále také možnost pro unijní občany cestovat do Británie bez víz a uzavírat dočasné pracovní smlouvy. Naopak ve službách by mohlo dojít k omezení přístupu na unijní trhy. Mnoho politiků Konzervativní strany s příliš benevolentním návrhem premiérky Theresy Mayové nesouhlasí. Prosazují naopak úplné odtržení Británie od struktur EU. Svou nespokojenost vyjádřilo i londýnské City, respektive finanční centrum země.

13. července jednal americký prezident Donald Trump s britskou premiérkou Theresou Mayovou v Londýně. Jednalo se o Trumpovu první oficiální návštěvu Velké Británie ve funkci prezidenta. Po schůzce uvedl, že podoba brexitu je britskou záležitostí a přislíbil, že USA budou s Británií obchodovat i po brexitu. Trump o den dříve v rozhovoru pro list The Sun kritizoval aktuální podobu odchodu země z EU, jak si přeje Mayová. Následně ale premiérku naopak pochválil a prohlásil, že list uvedl špatnou informaci.

Telegraficky

- Dne 9. července složil turecký prezident Recep Tayyip Erdogan prezidentskou přísahu na další funkční období. Ve stejný den začal v zemi platit prezidentský systém, který posiluje postavení hlavy státu, když například ruší funkci premiéra.
- Dne 12. července zakázal italský ministr vnitra Matteo Salvini vylodit se na sicilskou pevninu 67 migrantů na palubě lodi italské pobřežní stráže Diciotti. Jako důvod uvedl to, že se část migrantů vzbouřila na palubě jiné lodi, která je v důsledku incidentu předala italské pobřežní stráž.
- Dne 13. července obvinily Spojené státy americké na základě výsledků vyšetřování FBI 12 členů ruských tajných služeb z hackerského útoku, který byl mířen proti počítačům Demokratické strany před prezidentskými volbami v roce 2016.
- Dne 13. července schválilo více než 192 zemí OSN podobu globálního paktu o migraci. Dohoda má být oficiálně přijata na prosincové ministerské schůzce v Maroku. Dohody se neúčastní USA.

